

ТОШКЕНТ ОКШОМИ

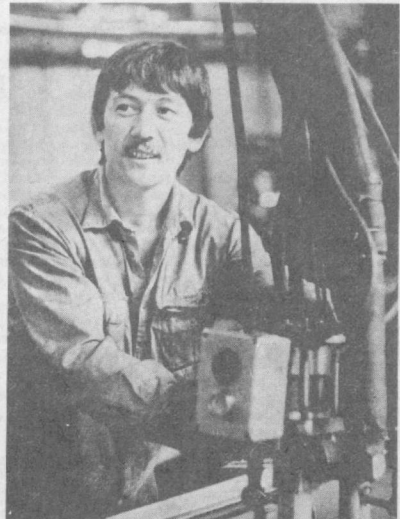
№ 194 (5785).
24 АВГУСТ 1985 й.
ШАНБА
Газета 1986 йил
1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийик.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТНИНГ ОРГАНИ

Олға бориб, янада юксак натижаларга эришайлик!

Барча тошкентликлар қатори Собир Раҳимов райони меҳнатнашлари ҳам КПСС XXVII съездининг муносиб кутуб олиш-пурта таратқуд нў-жияпти. Г. Измествая «Компрессор» заводидан ўн беш йилдан бери меҳнат қилган. Тамки-бали тоқар смена тош-қиндирлари 120—130 процент бақарияти. Т. Расулов бошқик Слесарь-йигуичлар бригадаси Тошкент таъмирба-ме-хника экскаватор ремо-ти заводидан эг хилии коллективларидан ҳисоб-ланади. Коммунистлар анжуманига бағишлан-ган зарбдор ўн нуқли-ларда ушбу коллектив бир неча марта биринчи ўринни эгаллади.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетида ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРАЙЛИК

Собир Раҳимов райони саноат, қурилиш, транспорт корхоналари, илмий-тадқиқот институтлари ва лойиҳа ташкилотлари коллективларининг қимматли ташаббуси маъқулланди

Собир Раҳимов райони саноат, қурилиш, транспорт корхоналари, илмий-тадқиқот институтлари ва лойиҳа ташкилотларининг коллективлари КПСС Марказий Комитетининг апрель (1985 йил) Пленуми қарорлари ва КПСС Марказий Комитетиди фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб ўтказилган кен-гаш қўсатмаларига амал қилиб, фан-техника тараққиётини тезлаштиришга доир комплекс изланишлар асосида ўн иккинчи беш йилликда ишлаб чиқариш самарадорлигини сезиларли даражада ошириш ва интенсификацияни белгиллашди.

Тошкент шаҳар партия комитети Собир Раҳимов райони коллективларининг ўн иккинчи беш йилликка қабул

қилган социалистик мажбуриятларини маъқуллади. Бу мажбуриятларнинг реалзация қилиниши район корхона-лари ва ташкилотларида ишлаб чиқаришнинг интенсифи-кацияси янада кўтариш, фан ва ишлаб чиқариш ўрта-сиди алоқани мустақамлаш имконини беради.

Район партия комитетларига, бошланғич партия ташки-лотларига, шаҳар корхоналари ва ташкилотларининг раҳ-барларига Собир Раҳимов райони меҳнат коллективлари-нинг таърибасига таяниб, ана шу қимматли ташаббусни кенг ёйиш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш бў-йича комплекс тадбирларни белгиллаш, КПСС XXVII съездининг муносиб кутуб олиш учун социалистик мусоба-қани кенг ёйиш тақдир этилди.

ФАН БИЛАН ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИТТИФОҚИНИ МУСТАҚАМЛАБ

Собир Раҳимов райони меҳ-нат коллективлари КПСС Марказий Комитети апрель (1985 йил) Пленумининг қарор-лари ва фан-техника тараққи-ётини жадаллаштириш масала-ларига бағишлаб КПСС Марка-зий Комитетиди ўтказилган кен-гаш йўл-йўриқларига амал қилиб, ишлаб чиқариш самар-адорлигини ошириш, ш сифа-тини яхшилаш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат ва ишлаб чиқариш ре-сурсларидан оқилона фойдала-ниш, ҳам ашб ва материал-ларини иқтисод қилиш асосида КПССнинг XXVII съездининг му-носиб кутуб олиш учун социали-стик мусобақани ааж олдири-моқдалар.

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИ САНОАТ, ҚУРИЛИШ, ТРАНСПОРТ КОРХОНАЛАРИ, ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТЛАРИ ВА ЛОЙИХА ТАШКИЛОТЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ ЎН ИККИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКДА ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ ВА ШУ АСОДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ЮЗАСИДАН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

оширишга кўп жиҳатдан ёрдам бериши. Район саноат, қурилиш, транспорт корхоналари, илмий-тадқиқот институтлари ва лойиҳа-конструкторлик ташки-лотларининг коллективлари эришилган натижаларини чў-қур таҳлил этиб, ўн иккинчи беш йиллик план тошқирла-рини пурта ўргатиб, иқтисодий фойдаланга ани, бирмунча са-марали методларни қидириб топишда шу куннинг талабна-рини ҳисобга олиб, ишлаб чи-қаришни интенсификация қилиб, Волоск автоқобил заводи ва СССР 50 йиллик номидаги Тошкент трактор за-води бирлашмалари коллек-тивларининг ташаббусини қўлла-б-қуватлаб, ўн иккинчи беш йилликда фан-техника тарақ-қиётини жадаллаштириш ва шу асосда ишлаб чиқариш са-марадорлигини ошириш юза-сидан қўйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилди-лар:

САНОАТ БЎЙИЧА

Ишлаб чиқариш самарадор-лигини, иш сифатини ва меҳ-натни интенсификация, уюшқоқ-лик ва интенсификация асоси-да ишлаб чиқариш, фан ва техника ютуқла-рини жорий этиш, корхоналар-ни реконструкциялаш ва техни-кавий қайта жиҳозлаш, аниқ қувватларни муқаддатдан олдин-чага тушириш ва ўзлаштириш, асосий фондлардан тўлароқ фойдаланиш, ҳам ашб, мате-риалларни бarcha чоралар би-лан тежаш ҳисобига ишлаб чи-қариш ҳажми ва меҳнат унум-дорлигини ўстириш планлари ошйиб бажарилди.

Пландан ташқари 20 милли-он сўмлик товар маҳсулоти

ишлаб чиқарилиши таъминла-нади, бунда ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг камида 95 проценти меҳнат унумдорли-гининг ўсиши ҳисобига таъ-минланади. Аҳолининг талаби ўзр бўлган халқ истеъмол то-варлари ишлаб чиқариши 1985 йилга нисбатан бир ярим ба-равар қўлайтирилади.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш мақсадида «Компрессор», «Миконд», чини, «Геологоразведка», экска-ватор ремонт, 3-ва 4-йари панелли уйсозлик заводларида, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташкируш» фабрикасида янги қувватлар муқаддатдан илгари қўйала-нишга топирилади.

Ишлаб чиқариш ва техноло-гия жараёнларини механизаци-ялаш ва автоматлаштириш, иш жойларини аттестациялаш ҳисобига қўл меҳнати салмоғи 12 процент қайта қайишга эри-шилади.

энергияси ва 7340 тонна шөр-ти ёқилиш тежалебди. Меҳнати ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада формасини янада ривожланти-ришга етарлиқ эътибор бериб, меҳнатдаги ишторкоз коэффи-циенти қўлланишдан ҳолда ил-гор метод асосида ишлаётган бригадалар сон 72 процентга етказилди.

Корхоналарнинг коллектив-лари фан-техника тараққиётини жадаллаштириш маселаларини ҳал этишда мамлакатнинг ил-мий-тадқиқот ва лойиҳа инсти-тутлари, олий ўқуу юртлари билан яқиндан жиддий ҳам-корлик қилинади.

Барча корхоналарда меҳнат-қилишнинг барқаллиқ меҳнат таърибасига таяниб, шу мақсадда янги хизматнинг комплекс қабул пунктлари, масалликлар мағазинлари, бу-юртма столлари, профилакто-рийлар, дам олиш зоналари, пионер лагерлари ташкил эти-лади.

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ БЎЙИЧА

Районнинг эски шаҳар қис-ми комплекс реконструкция қилинади. Район қурилиш ташкилотла-рининг коллективлари фан-техника тараққиётини ютуқлари-ни қўлланиб, илгор таърибна-рини кенг жорий этиш, меҳнат ва моддий ресурслардан оқи-лона фойдаланиб, меҳнат унумдорлиги ўсиш суратла-рини ўн биринчи беш йиллик-ка нисбатан 1,6 баравар қў-лайтириш мажбуриятини ола-ди.

Район бинокорлар коллектив-лари барча саноат объекта-лари, турар жойлар, социал ва маданий-маиший объектларни кафолат паспортлари ҳамда

«яқини» ва «аёло» баҳолар би-лан фойдаланишга топириши-ни зиммага олади. Қури-лишда бригада пудрати си-фат жиҳатидан ривожланиш таъминланади, унинг салмоғи (1985 йилги 50 процентдан) 80 процентга етказилди. Қу-рилишда қўл меҳнати улуғи 18 процентиға қисқартирилади.

Транспорт корхоналарининг коллективлари фан ва техни-ка ютуқларини жорий этиш, моддий-техника базасини яна-да ривожлантириш, юк ор-тиш-тушириш ишларини ташки-л этиш ва механизациялаш-ни текомиллаштириш, меҳнат интенсификация мустақамлаш асо-сида халқ хўжалиги ва аҳоли-нинг юк ва пассажир ташви-га бўлган эътижи тўлароқ ва маромда қондирилиши таъминлайди. Умум фой-даланишдаги автотранспорт ҳодимлари пландан ташқари 1 миллион тонна юк ва 1 мил-лион 150 минг пассажир та-шишни зиммага олади.

Бригада пудрати методи асосида йиллик юк ҳажмининг камида 60 проценти ва пасса-жирлар ташишининг 45 проценти ола этилади.

Ёқилиш-моёлаш материалла-рини тежаш ва атроф-муҳитни муҳофаза этиш мақсадида 1-автомобил ва 127-автомобил-нонада газ баллонли ёқилга ўтиш тезлаштирилади.

ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТЛАРИ ВА ЛОЙИХА-КОНСТРУКТОРЛИК ТАШКИЛОТЛАРИ БЎЙИЧА

Меҳнати илмий ташкил этиш, комплекс механизация-ни, микропроцессор ҳисоб-лаш техникисини, лойиҳа-сме-та ҳужжатларини қўлайтиру-чи бирмунча самаралироқ ма-шина ва жиҳозларни амалиётга жорий этиш негизда лойиҳа-чилик ва тадқиқотчиларнинг меҳнат унумдорлиги 12 про-центиға оширилади ва лойиҳа-чиликда ишлари таннариқ-лига нисбатан 18 процентга қайайтирилади.

Илмий-тадқиқот институтла-ри ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотларининг коллектив-лари ишлаб чиқариш коллек-тивлари билан ҳамкорликда халқ хўжалигига 200 дан зиёд туғилган тадқиқотни (шу жумладан, 25 та планга қўйи-ча) жорий этишни зиммага олади.

Илмий-тадқиқот институтла-ри ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотларининг ишлаб чи-қариш билан алоқасини муста-қамлаш ҳисобига хўжалик шартномаси асосида ишлар ҳажми 1985 йилга нисбатан 2,3 миллион сўмга қўлайтирилади.

Собир Раҳимов райони меҳ-наткашлари ўн иккинчи беш йиллик учун фан-техника та-раққиёт буйича юксак социалистик мажбуриятларни олар эканлар, уларнинг амалга оши-рилиши мажбури ишлаб чиқариш қувватларидан максимал фойдаланишга, фан-техника потенциалини қўлайтиришга имкон бериши учун ҳамма ишларни қилинади.

Ўн иккинчи беш йилликда Тошкент шаҳрининг Киров рай-они ва Боку шаҳрининг Ленин райони меҳнаткашларини му-собақасига қайирилади.

Социалистик мажбуриятлар саноат, қурилиш, транспорт корхоналари, илмий-тадқиқот институтлари ва лойиҳа кон-структорлик ташкилотларининг коллективлари зиммага олган социалистик мажбуриятлар асосида район партия-хўжалик активда қабул қилинган.

— тошғу — газеталарга

● Қорақалпоғистон обла-сти партия ташкилотини актив-ларининг кеча бўлиб ўт-ган йиғилишида об-ласт партия ташкилотининг КПСС XXVII съезди шарафига олган социалистик мажбуриятлар бажа-рилишини таъминлаш соҳа-сидиғи вазифалари муҳо-ма қилинди. Қорақалпоғис-тон обла-сти партия коми-тетининг биринчи секретари К. С. Салидов доқдл қилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секре-тари И. В. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

(Қорақалпоғистон обла-сти партия ташкилотини актив-ларининг йиғилиши ҳақидаги ба-тафсил ҳисобот бутун тош-ғи газеталарда эълон қилин-ган).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БҲУРОСИДА

КПСС Марказий Комите-тининг Сиёсий бюроси ўзи-нинг навбатдаги мажлисида ёшлар ва студентларнинг Москвадаги XII Жаҳон фести-вали қандай ўтказилган-лиги тўғрисидаги ахборотни тинглади. Москва фестивали империализмнинг агрессив сисёсатиға қарши, халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун курашда ёшларни жиқлаштиришга қўмақлаш-ган халқаро аҳамиятта мо-лик катта воқеа бўлганлиги таъкидлаб ўтилди. Совет ёшлар ташкилотларининг чет эллардаги тараққийла-рар ва демократик ёшлар ташкилотлари билан ҳам-корлигини янада ривожлан-тиришини муҳим аҳамияти таъкидланди. Партия, совет, комсомол, касба союзи таш-килотлари ёшларнинг меҳ-натдаги рағбатини ва ишти-моий-сиёсий активлигини бундан бун ҳам қўллаб-қув-ватлаб, уларни хўжалик ва маданий қурилиш вазифа-ларини ҳал этишга жалб қи-лишлари лозим. Ёш авлодди меҳнатсеварлик руҳида, го-йий-сиёсий ва ахлоқий жи-ҳатдан тарбиялашни ҳар то-монлама текомиллаштириш, ёшлар билан сиёсий, мада-ний-оммий ишнинг хилма-хил формаларини актив ра-вишда бирга қўшиб олиб бо-риш зарур.

Сиёсий бюро дон ва бош-қа қишлоқ хўжалик екилла-ри ҳосилини йиғиштириб олиш, чорвачилик учун ем-хашак тайёрлаш қандай бо-раётганини қўриб чиқди. Ётиштирилган жами ҳосилин ҳеч нобуд қилмай йиғишти-риб олиш, қайта ишлаш ва қишга асраш, жойига элтиб қўйиш, кузги экинларни, ай-ниқсда мадал технология асо-сида ётиштирилган экинла-рини ўз вақтида экиш, яхши уруғлик тайёрлаш, хўжалик-ларини минерал ўғит ва ўсим-ликларни ҳимоя қилиш воси-талари билан таъминлаш учун кузги ишларнинг суръатла-рини аниқ қўлайтириш за-руриятига эътибор қарати-лди. Партия, совет ва хўжа-

лик органлари Сибирь, Урал ва Шимолий Қозғистон рай-онларида галла ўрниниға ки-ришилганини эътиборга олиб, меҳнат коллективларини ётиштирилган ҳосилин ўз вақтида йиғиштириб олишга сафарбар қилишлари лозим. Ўртага қўйилган вазифалар-ни амалга ошириш, дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳ-сулотлари тайёрлаш планла-рини бажариш учун юксак интензизм, пурта уюшқоқлик, мавжуд моддий-техникавий ресурслардан самарали фой-даланиш керак бўлади. Агро-саноат комплекс коммунист-ларининг, барча ҳодимлари-нинг куч-ғайрати шу масала-ларни ҳал этишга сарфлани-ши лозим.

Сиёсий бюро Каспийбодди нефть-газ комплексини барпо этиш тадбирларини муҳо-ма қилди. КПСС Марказий Комитети билан, СССР Ми-нистрлар Советининг қабул этилган қарориди Каспийбод-дида нефть ва газ конлари-ни қидириб топишни жадал-лаштириш, улардан фойдала-ниш системасини текомил-лаштириш, углеводород хом ашёни комплекс қайта иш-лашни ташкил этиб, қиммат-ли химиявий маҳсулотлар ҳосил қилиш кўзда тутил-ган. Зарур асбоб-ускуна ва приборлар ишлаб чиқариш ҳамда бунинг учун тегишли ишлаб чиқариш қувватлари-ни вужудга келтириш топ-шириқлари белгиланди. Ўй-жой, социал ва маданий-маи-ший объектлар қурилиши белгиланди ҳамда кадрлар-нинг шу комплекс террито-риасидаги конларни ўзлашти-риш билан шуғулланувчи корхона ва ташкилотларда мустақам ўрнатиб қўлиши-га доир бошқа тадбирлар белгиланди.

Сиёсий бюро ВМТ Бош Ассамблеясининг бўлажак 40-сессия билан боғлиқ бўлган масалаларини қўриб чиқди. Совет Иттифоқи Бир-лашган Миллатлар Ташки-лотини татсирича тинчлик қуроли, деб билиб, унга кат-

та аҳамият бераётганлиги таъкидланди. СССР 40 йил муқаддас ВМТ учун асо-қилиб олган одилона демо-кратик принциплар халқаро муносабатлар практикасида муқассамлаштириш бундан бун ҳам интилаваради. Совет Иттифоқи ВМТ уставиға ёзиб қўйилган энг муҳим ва-зифа — тинчликни сақлаб қолиш ва мустақамлаш ва-зифасига асосланиб, Бош Ассамблеянинг бўлғуси сес-сиясида ҳам қуролланиш пойғасини тўхтатиш масала-ларини унинг ишда асосий ўрин олиш учун куч-ғайрат сарфлаиваради. Аниқ вақтда СССР аввалтиқец турли со-ҳаларда, шу жумладан кос-мик фазо ҳарбийлаштири-маган шароитда ун тинчлик мақсадларида ўзлаштириш соҳасида тенг асосдаги халқ-аро ҳамкорлиқни ривожлан-тириш учун ҳаракат қилаве-ради.

Сиёсий бюро СССР пар-тия-давлат делегациясининг Корея озоқ қилинганлигининг 40 йиллигига бағишланб КХДРда ўтказилган байрам тадбирларида қатнашун тў-ғрисида ўртоқ Г. А. Аленин-нинг ахборотини тинглади. Совет делегациясининг Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Корея Халқ Демократик Республикасининг Президенти Ким Ир Сен билан ва Кореянинг бошқа раҳбарла-ри билан ўтказган учрашув ҳамда суҳбатлари йиғинлари маъқулланди, шу учрашув ва суҳбатлар чоғида партия-ларимиз билан мамлакатла-римизнинг ҳар томонлама алоқаларини қўқуллаштириш, халқаро вазиятни соғлом-лаштириш ва тинчликни мустақамлаш учун курашдаги ўзаро баҳамияхат ҳаракат-ларини кенгайтиришга бўлган аҳди тасдиқланганлиги таъ-кидлаб ўтилди.

КПСС Марказий Комите-тининг Сиёсий бюроси икки-дан ташқи сисёсатининг бошқа бир қанча масалаларини ҳам муҳомама қилди.

Тошкент—янғича анъаналар шаҳри БАЙРАМГА ЧОРЛАЙМИЗ...

Турмушимизда қўллаб айтиш ишчи анъаналари ва халқимиз урф-одатлари бор. Булар ҳамма ҳамитимизнинг кўрки бўлиб, бизни қувонтиради. Шаҳримизда ўйлаб байрамлар— меҳнат, оила, умри чиноқ кишиларни иқшолаш, дам олиш оқшомлари мавжуд бўлиб, улар маҳаллалар, истрохот боғлари, маданият уйлари ва саройларида ўтказилмоқда. Бу тадбирлар бизнинг тақдиримизда сингиб борапти. Партия ва ҳукуматимиз совет кишининг меҳнати мазмуни ва дам олиш мароқли бўлиши учун доимо ғамхўрлик қило-моқда. Шундай экан, жамиятимизда маданият муассасаларининг бу борада тутган аҳамияти ошиб бормоқда. Мамлакатимизда 138 минг клуб, маданият уйи ва саройлари бор. Ўзбекистон пой-тахтида бундай маданият масканларидан юздан ортиғи ва 16 та истрохот боғи ишлаб турибди. Аҳолининг маданий талабларига биринчи дара-жа эътибор бериш, совет турмуш тарзини кенг пропаганда қилиш, ичкиликбозликка қарши шаф-қатсиз курашш масаласи аллақачон етилди.

Тошкентда бу йил диний ақидалар ва анъана-ларга қарши курашда янғича байрамлар ва мар-сомиларнинг аҳамиятини ошириш масалаларига бағишлаб Бутунитифоқ семинар-кенгаши бўлиб ўтган эди. Ана шу кенгашда Ўзбекистонда қўп-гина доно, хайрли ва ёбратли фазилатларни му-жассамлаштирган ва давр синоидан ўтиб бора-ётган замонавий меҳнат анъаналарини таркиб то-лаётганлиги кўрсатиб ўтилди. Масалан, урф-одат-лардан бири ҳашар ўтказиш энг яхши хайрли ишлардан бири бўлиб, одамлар бунда бир-бир-ларига яқиндан ёрдам берадилар.

Бутунитифоқ кенгаши кўпгина муҳим масала-ларга янғича нигоҳ билан назар ташлаш, янғича урф-одатлар ва анъаналарни янада текомиллаш-тириш юзасидан вазифалар белгиллади.

Бу ерда шун ҳам айтиб ўтиш керакки, Ўзбе-кистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида қолоқ урф-одатларга ўралашиб қол-ган кишиларнинг шаънига тақдирий фикрлар айти-лди. Эндикликда бундай иллатларга йўл қўйиб бўлмайди. Биз ёшларни партия ва халқнинг шон-ли меҳнат анъаналари руҳида тарбияламоғимиз керак.

Республика партия активида олдимизда турган вазифалар тўғрисида қўйидаги таъкидлаб ўтил-ди. «Бўш вақтин уюштириш соҳасидаги бутун фаолиятимиз конкрет инсонга бўйсундирилиши, унинг ўсиб бораётган қизиқишларини ҳисобга олиш керак. Бу иш формасини бир қопиға сол-масдан, турли категория ва ёшдаги аҳолининг эътиж ҳамда иштирокчи ҳисобига олиб, ико-дий равишда ташлаш керак».

Маданият масканларида кўпгина тадбирлар

бирмунча қизиқари бўлиб ўтаётган бўлиб қол-ди. Редакция олаётган ўйлаб, миннатдорчилик мақтубларида истрохот боғлари ва маданият масканларининг фаолиятини яхшилаш бўйича аниқ тақлифлар баён этилмоқда. Барча маҳаллаларнинг муаллифлари турмушимизда аниқ замонавий урф-одатлар борлигини, бу анъаналарнинг бай-рамона муносабатларга бўлган эътиҳимизимиз тўла қондиришни яқинлик билан таъкидламоқ-далар. Улар шанба ва яқшанба кунлари қатор қизиқари тадбирлар ўтказилишини қўллаб-қув-ватламоқдалар.

БҲУГҲ

соат 16.00 да Авиасоз-лар маданият ва техника саройида катта уму-мхалқ сайли — Ҳамза райони меҳнатчиларининг меҳнат байрами ўтказилди. Унинг мукамал программасидан ишлаб чиқариш илгорларини қўллаш, концерт программалари ўрин олган бў-либ, улар бу маросим қатнашчиларининг истаги билан тўзилган.

БҲУГҲ

соат 18.00 да Тельман номида истрохот боғида Қўббисев райони меҳ-натчиларининг «Меҳнат байрами» оқшоми ўтқа-зилди. Унинг мукамал программаси кун бўйи давом этади ва болалар учун аталган талай тадбирларни қамраб олади. Боғнинг ва «Средизабель» бирлашмасининг ма-даният саройи кўнжорко театрлари томоша кўр-сатишади.

Шахмат клуби ўз ишчи бариқат бошлайди ва бу ерда республикамизнинг машҳур шахматчи-лари билан йиғирма тахтада бир йўла сеанслар ўтказилди.

Композиторлар ва шоирлар билан учрашулар, китоб кўргазмалар, бадий ҳаваскорлик коллек-тивларининг қишқилар меҳмонларга мунтазир бўлиб туради.

БҲУГҲ

Ўзбекистон комсомол 40 йиллик номида истрохот боғида Чилонзор қишининг катта байрами ўтказилди. Бу шаҳ-римиздаги энг ёш ва навиқор қўблардан бири-дир. Чилонзор тошкентликлар учун шаҳар ичи-даги шеҳар бўлиб эъзозланади. Уни Москва, Ленинград, Тула, Воронеж буюрқорларни қурганлар. Бир сўз билан айтганда сиз ана шу байрамлар-нинг истаганига марҳамат қилсангиз, заков ва шавққа қўлиб дам олсансиз, дўстлар турунқидан баҳра топасиз.

Газетанинг яқин сониди бу маданий — томошабоп тадбирлар қандай ўтказилганлиги ҳа-қида батафсил ҳикоя қилами.

ШУ КҲУННИНГ НАФАСИ

БҲУГҲ ТОШКЕНТДА:

● Тошкент шаҳри олий ва ўрта мах-суе ўқуу юртларининг йиғит ва қизла-ридан тузилган 200 курулш оғради меҳ-нат семестрининг сўнги кунини муваффа-қиятлик аюқлади. Улар Чехословакия, Польша, Венгрия, Болгария, ГДР мамла-катларидан келган тенгдошлари билан ҳамкорликда хайрли ишларни амал-га оширдилар. Дастлабки маълумотлар-га қараганда, шаҳримиз студентлари-нинг амалга оширган ишлари 4 милли-он сўмликдан ошди.

● Ленин номи болалар боғида 2-ав-томобиль парки, трамвай-троллейбус бошқармаси, мева ва сабзавот хўжалиғи ми-нистрлиги корхоналари меҳнатчила-

рининг коллектив дам олиш эрта тон-даноқ бошланди. Бу ерда биринчи марта биринчи сифда борадиган кичкинтой-лар учун байрам ўтказилди. 1945 йилги Галаба парди ва 1985 йилги Галабанинг 40 йиллик парад қатнашчиси М. Р. Ражабов бахтиёр фарзандларини тарбия-лади.

● Пойтахтимизда гастроль сафари-ни янғичасига етказайтган Татаристон АССРдаги Галиаскар Камол номидаги Ленин орденли Давлат академик теат-рининг санъаткорлари «Водоанал» трестининг ишчи ва хизматчилари билан учрашув ўтказдилар. Артистлар томо-шабинларга маҳорат ва икодий режа-лар ҳақида гапириб беришди.

● Тошкентга гастроль сафари билан келган Хиндистон республикасининг артистлари катта гуруписи пойтахтимиз ҳаёти билан таниша бошлади. Дўст мам-лакатининг санъаткорлари «Баҳор» кон-церт залда маҳоратларини намойиш этишади.

ОБ-ҲАВО

● Вугун эрталаб соат 10 да Тошкентда 23 даража иссиқ бўди. Вугун кечаси 18—16, эртага кундузи 34—38 д

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ

МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVI

ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—АМАЛДА

ПАРТИЯ ТУРМУШИ :

ХИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

КОММУНИСТЛАРГА ТЕНГЛАШИБ

Тошкентдан Москвага қатнайдиغان 5-поезд Москва вақти билан соат 4 дан 45 минут ўтганда перрондан аста жилди. Йўловчилар юзларини шомай жойлаштиришди. Бир неча дақиқадан сўнг радио поездининг йўлда қанча вақт юришини, йўловчилар зиммасидаги вазифаларни тушунирди, ўзаро иззат-ишорада бўлиш кераклигини таъкидлади. Проводниклар йўловчиларнинг йўлга жуда эрта отланганликлари учун оқ чойшаблар, ёстиқлар тарқатди, чой тайёрлади. Йўловчилар ўзларини худди уйларидикидек ҳис этишарди. Ҳақиқатан ҳам уларга эътибор сезилиб турарди.

«Ўзбекистон» деб ёзилган оппоқ дарпардалар, чиройли сифаткалар, купедаги озода гиламчалар, радиодан инергайтган ёқимли куй ва проводникларнинг «Сизга нима керак? Мана бу газетанинг, янги сонларини қўриб қўйинг» деб меҳрибонлик қилишлари ҳамма-ҳаммаси кишиларга хуш ёқарди.

Бугун «Ўзбекистон» поездидаги Ш. Мирҳидоят бригадаси хизмат қилмоқда. У коммунистлик меҳнат коллективи номини олган... Биз у йўлдан қайтиб келгач, Тошкент темир йўл бўлимининг 2-вагон депоси партия кабинетида учрадик. Бу ерда партия группасининг хисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди.

Бригадда 26 киши ишлайди. Уларнинг кўпчилиги қўн йиллардан буён шу ерда иш-

лашади. Улар орасида олти нафар Улуғ Ватан уруши қатнашчиси бор. Бригадда бор-йўғи олти коммунист бор. Аммо партия группасининг бутун коллектива таъсири яққол сезилиб турибди. Деб таъкидлади ўз хисобот докладыда партия группасининг таъкидотчи, проводник А. Азизов. Коллектив яхши ишлайпти. Йўловчиларга яхши хизмат кўрсатапти. Хисобот докладыда йўловчилардан жуда кўплаб ташаккурномалар олинди. Мабодо йўловчилар томонидан кичкина бир эътироз билдирилса ҳам, у дарров бригада аъзолари ўртасида кўриб чиқилади. Айбдорлар тегишлича жазоланади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумидан кейин коммунистлар бундай ҳолларга қарши қатъий курашадиган бўлиб қолдилар.

Бригада иши умуман яхшиланиб қарамай, гоҳида меҳнат интизомини бузиш ҳоллари учради, дейди А. Азизов. Айниқса Султонов ва Насимхўжаев сингари проводникларнинг хатти-ҳаракатига бағишланган бригада йиғилиши жуда кескин ўтди. Йўловчиларнинг билтисиз юришига йўл қўйган бу проводникларнинг коллектив жиддий муҳокама қилди.

Партия группасининг йиғилишида бригада пудрати жорий этилгандан кейин ишда яхши ўзгаришлар бўлганлиги қайт этилди. Депо коллективи бун-

Ҳамма ерда жиддий ўзаро талабчанлик вазиятини вужудга келтириш, хизмат вазифасини суиистеъмол қилишлар, хотиржамлик, манманлик, турмушда нотўғри хатти-ҳаракат кўринишлари билан қатъиятли кураш олиб бориш фоят муҳимдир.

[Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми материалларидан].

Кўп йиллардан бери Тошкент бадий бўйлар фабрикасида фидокорона меҳнат қилиб келатган Шайхона Қарабегова ўз ҳамкасблари ўртасида катта ҳурмат қозонган. Коммунист ишчи ўз зиммасидаги масъулиятини чўқур ҳис этиб, мунтазам план-топшириқларни ортиги билан бажарилишига эришиб келмоқда. Шу босқан ҳам зарбдор ишчи бир беш

Давлат мулки — халқ мулки, бизнинг мулкимиз! Ҳамма совет гражданининг шундай деб айтишига ҳақки бор. Албатта, сирдан бу гап ҳар бир шахсга бевосита алоқаси йўқдай кўриниши мумкин. Лекин юзаси қарагандагина шундай. Аслида давлат ким ўзи? Ҳаммамиз! Ҳа, ўзимиз. Нега унда шахсий мулкнинг жон куйдириб асраймиз, давлат мулкига гоҳо эътиборсиз қараймиз.

Назаримизда масаланинг моҳияти шу ерга келиб тақалади. Аслида давлат бойлигини меннинг бойлигим, меннинг мулким деб айтиш бизда ҳеч қачон сунъий, маъхум сўзлардан иборат бўлган эмас. У жамиятимизнинг табиатида, тузумимизнинг моҳиятидан келиб чиқади. Шунинг учун ҳам бутун халқ мулкни кўз қорачигидай асрайдиган, уни ҳаром қўллардан ҳимоя қилишига қодир бўлган онгли совет кишилари тэбиянидан ётишди. Шу маънода улар ана шу онгли авлод, покиза қалбли кишилар ўз қўлларидан бойлиқни фахр билан меннинг мулким деб айтишига тўла ҳуқуқлидирлар.

Лекин ҳақиқатдан кўз қорачигидай асрайдиган, уни ҳаром қўллардан ҳимоя қилишига қодир бўлган онгли совет кишилари тэбиянидан ётишди. Шу маънода улар ана шу онгли авлод, покиза қалбли кишилар ўз қўлларидан бойлиқни фахр билан меннинг мулким деб айтишига тўла ҳуқуқлидирлар.

• Инсон ҳақида ғам-

хўрлик—партиянинг олий

мақсади

• Масъулиятни ошириб,

интизомни янада

мустаҳкамлаймиз

• Ҳақли эътирозларга

сезгирлик билан муноса-

батда бўлайлик

• Давлат мулки—муқаддас

ҲАР БИРИМИЗНИНГ ВАЗИФАМИЗ

барча меҳнаткашларни ҳалоллик учун курашга, совуқонлик ва лоқайдликка барҳам беришга, давлат мулкни асрашга ва ҳимоя қилишга чакирдики, бу шунор ҳамма-мизнинг гражданилик бурчимиз бўлмоғи керак.

Республикамиз пойтахтида ҳам давлат мулкни ҳимоя қилиш, унга лоқайдлик ва совуқонлик билан қаралиши, талон-торғон қилиниши ҳолларини бари-ҳам топтириш бора-

роқ тарзда қўйлаётганлиги қувонарлиқдир. Айрим юлғи ва пора-хўрлар, алдамчи фирб-гарлар бу ҳаракатини шунчаки, бир кампания тарзидаги иш, бир уришда ҳаммаёқ нари-бери қилинган-ю, яна тич-чи кетадан деб ўйлас-лар янгилашди.

Гоҳо эгри қўллик билан шохона ҳаёт кечира-ётган ва «обрў ортир-ган» шахслар, кўпчилик-нинг кўз ўнгидан бема-лол юришлари кишини ажаблантиради. Базан осон топилаган мабла-

га сазовор бўлиш ниятида бўладилар. Базан шунини кўра-била туриб, ўша ёлғиз паловларнинг пули қаврдан олинган-лигини сезсак ҳам лому-ним демасликка ҳаракат қиламиз. Ахир жиноят-га бепарволикнинг ўзи ҳам жиноят-ку!

Халқимизда: «Бели ор-маганининг ном еишини кўр» деган нақл бор. Албатта, осон ва енгил йўл билан бойлик ор-тираётган шахс пулнинг қўзига қарамайди. Икки қадам юрган такси ҳай-

лан таъминлаш мақсадида қувурлар ўрнатилди. Мана шунга ҳам бир йилча бўлиб қолди ғаздан ҳамон дарак йўқ. Бу ердан хонадонлар бу йил-ги кишини мавсумга кўмир олишларини ҳам, ол-масликларини ҳам билмоғай сарсонлар. Нима қилайлик: табиий газни кутти туралликми ёки кўмир олаверайликми! Бунга мутасадди ташки-лотлар нима деб жавоб беришаркин!

Ҳамза кўчасида истиқомат қилувчилар номи-дан:

А. ТОШПУЛАТОВ.

Октябрь районидagi Узағарий кўчасига жой-лашган 45-мактабга яқин орада ўтдингизми! Агарда йўлнинг тушмаган бўлса бу кўчанинг қанча эканлиги ҳақида тасаввурга эга эмасиз, албатта. Мана бир неча йилдирки, кўча ремонт-талаб. Юзлаб хонадон истиқомат қиладиган бу «Каттабоз» маҳалласидаги кўчага айнаиса шу кўчаларда кириб-чиқиб жуда қийин бўлиб қолди. Қўрқувларнинг қўлтигидан ҳисобига етолмай қолдик. Кўчада қачон ремонт ишлари олиб бо-рилади!

Ф. АБДУРАХИМОВА.

РЕДАКЦИЯДАН: Газетхонлар хат-ларидан шу нараса кўриниб турибдики, аҳолига хизмат кўрсатиш шабоҳчалари-да ҳали ҳам лоқайдлик ҳоллари мавжуд. Шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш техника бошқармаси, Октябрь район у-й-жойлардан фойдаланиш трести, «Таш-газ» газлаштириш бирлашмаси ва Ок-тябрь район ободонлаштириш бошқар-маси мутасадди раҳбарлари ўз ишлари-да Ўзбекистон Компартияси Марказий Ко-митети XVI пленуми қарорларини нуқта-назаридан ёндошиб, лоқайдликка барҳам беришлари, газетхонлар хатларида кел-тирган қамчиликларини тезда бартараф этиш юзасидан конкрет чора-тадбирлар кўришлари керак.

А. ТОШПУЛАТОВ.

БАЛҚ ТУДАСНИ АНИҚ-лаб беришда япон ба-ликчилик дельфинлар ёрдама келишарди. Аммо дельфинларнинг бу олийжаноб хизмати ба-ликчиликка энд бўлса, унда киши томонлама за-рар кўрилади. Дельфи-лар келтирган моддий зарардан ғазабланган ба-ликчилар уларни отишга тушяверди. Бу муаммо-

ни олинлар осонликча ҳал этишди. Улар тўрт метр узунлидаги кит-робот яратди. Унинг ичига ўрнатилган қўр-ма вақти-вақти билан ба-ликчилик тўдасининг овозини беради. Кит-робот узоқ муддат «қўр-қичлик» қилиш мумкин. Энди ба-ликчилик бе-ма-лол ов қилишлари билан бирга дельфинлар ҳам омон қолди.

Бундан 100 йил муқад-дам польшалик кўз вра-чи томонидан яратилган эсперанто тили йил сайин оммалашмоқда. Бугунги кунда 103 мил-лион одам 10 миллион одам бу тилда сўзлаша-

ди. Бу ҳақда Германия Федератив Республика-сининг Аугсбург шаҳри-да бўлиб ўтган умум эсперанто ташкилот-нинг 70-конгрессида қай-д қилиб ўтилди.

ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ ТЕЖАЛМОҚДА

Машиналарнинг ре-монт сифати ва сама-радорлигини ошириш шори билан меҳнат қи-лаётган 2-троллейбус де-поси коллективи партия XXVII съезди шарафига пландан ташқари 0,5 миллион йўловчига хиз-мат кўрсатиш маъмури-ясини олган. Бунинг ус-тига ҳар бир машина-нинг бир кунилик иш ма-раини 11,2 соатга етиб 22,7 минг киловатт-соат электр энергияси тежа-лади.

Харакатдаги составлар ре-монт қилиш ҳежини қайси участкасига кўз ташламанг комму-нистлар анжумани шара-фига бошланган зарб-дор ўн куниликларда фи-докорона меҳнат қилиб, кундалик топшириқлар-ни 1,5 ҳисса бақариёт-ган троллейбус «широ-кор»ларини кўрсиз. Мастер А. Уринбоев, слесарлар И. Саодатов, В. Гордеев, А. Иннозем-цев, А. Турднеллар беш йиллик планиларини му-ддатидан 7 ой илгари ба-жардилар.

З. МАДАЛИЕВА.

Лоқайдлик оқибати

Газетхонлар редакцияга йўллаётган хатларида баъзи бир ташкилотларнинг ишларида ўта лоқайдлик билан қараш-лари оқибатда қимматли вақтлари бе-худа ўтиб, асаблари бузилаётганлигини ёзишмоқда. Қўйида биз ана шу хатлар-дан айримларини эътиборингизга ҳавола этаемиз.

Марказий универсал магазини қаршисига жойлашган 29-алоқа бўлимига кириб, Марғилон билан гаплашиш учун буюртма бердик.

— Агарда пулдан қочмасангиз «срочний» қи-либ буюртиринг, тезда улаб берамиз,— дейиш-ди.

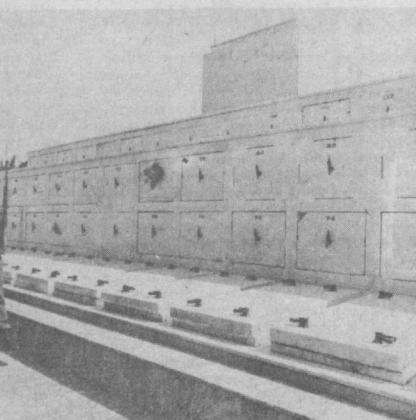
Шундай қилдим. Лекин беш минут учун пул

БОРГАНЛАРИН ЁДГА ОЛИБ
ТУРШАДИ.

СУРАТДА: мамлакат пойтахти—Ташкент шаҳ-ридаги Революция қаҳ-рамонлари шарафига қў-йилган мемориал.

сарфланмоқда. Амери-калик таниқли адвокат Уильям Дарленд «Май-нити Дейли Ньюс» газе-таси муҳбири билан суҳ-батда шу гапларни ас-ди. Уильям Дарленд ас-дики, Америка ҳарбий мах-сусларда фойдаланишга қарши норозилик сифа-тида солиқ тўлашдан бош тортатган америка-ликларнинг катта бир гу-руҳи манфаатларини АҚШ судида ҳимоя қи-лмоқда.

ХАРАРЕ. Ахборот агентликларининг хабар-ларига қараганда, афри-калик кўпчилигининг апартеид сийсатига қар-ши норозилик намойиш-лари бугун ЖАРнинг кўпчилик районларини қамраб олди. Иоханнес-бург яқинидаги Басала шаҳрида, КАП вилояти-даги Зелентембе ва Борчестерда, шунингдек бошқа районларда намо-йишчиларнинг полиция билан тўқнашувлари юз берган, полиция намо-йишчиларга қарши ку-роллар ва кўздан ёш-қочувчи газини ишга со-лиқан. Натижада икки африкалик ўлдирилган, ўлғаб африкалик оғир ярадор қилинган.

ДЎҚ ВА ПЎПИСАГА УМИД БОҒЛАМОҚДАЛАР

АДДИС-АБЕБА, Импе-риализм Африка қитъа-сидagi тараккиллашув ма-млакатларига нисбатан дўқ-пўпса сийсатига умид боғламоқда, деб уқтирди Эфиопияда қи-дагдан «Йейзарету Итопия» ҳафтаномаси. АҚШнинг Африка Мугу-зидagi ҳарбий машғулла-ри шунингдек сийсатининг яққол далили-дир. Эфиопия ҳукумати-нинг шу мақсдаги ит-казмаслик тўғрисидаги

даъватларини писанд қилмай, Пентагон Со-мал армияси билан бир-галикда Эфиопия чегараси яқинида ўз кучларини яна бир бор намоийш қи-лди.

Бу кирдиқор—ғарб Могадишнинг Эфиопия-га нисбатан босқинчилик мудаболаларини кўрсату-вчи янги далилдир. Ай-ни шу босқан ҳам Со-мал режимини ўзининг ҳарбий потенциалини ў-қитишга қўлайитиришга

Америкача демократия

Америка Қўшма Штат-лари конгрессидан пул-дорлар мустаҳкам жой олган. Пулдор ҳоқи-мият вакиллари ораси-да Иллинойс штатлик Сидней Яйтс энг бой ҳисобланади. Унинг йил-лик даромади 300 минг доллар бўлиб, қўлгага 6,6 миллион доллар бор. Род-Айленд штатлик сен-атор Клейборн Пелл-нинг йиллик даромади

953146 доллар бўлиб, ялпи жамғармаси 5,4 миллион долларини таш-кил қилади. Учинчи ўринда 4,1 миллион дол-лар Иллинойс штатлик Джон Рокфеллер туради. Аммо бу корчалоқнинг жамғармаси ҳамар уч-дан патир. Унинг бобо-ски томонидан ташкил қилинган нефть корпо-раларидаги мол-мулк 150 миллион долларга етади.

КИТ-РОБОТ

Балқ тўдасини аниқ-лаб беришда япон ба-ликчилик дельфинлар ёрдама келишарди. Аммо дельфинларнинг бу олийжаноб хизмати ба-ликчиликка энд бўлса, унда киши томонлама за-рар кўрилади. Дельфи-лар келтирган моддий зарардан ғазабланган ба-ликчилар уларни отишга тушяверди. Бу муаммо-

10 МИЛЛИОН ОДАМ СЎЗЛАШМОҚДА

Бундан 100 йил муқад-дам польшалик кўз вра-чи томонидан яратилган эсперанто тили йил сайин оммалашмоқда. Бугунги кунда 103 мил-лион одам 10 миллион одам бу тилда сўзлаша-

ди. Бу ҳақда Германия Федератив Республика-сининг Аугсбург шаҳри-да бўлиб ўтган умум эсперанто ташкилот-нинг 70-конгрессида қай-д қилиб ўтилди.

ЖАХОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

ТАСС ВА АПН МУҲБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ОСЛО. Норвегия иш-чи партиясининг Бош секретари Йвар Леверос Норвегия буржуазия ҳу-куматининг иш билан таъминлаш ҳолатидаги сийсатини кескин тан-қид қилди. Бу партия давлатни бошқариётган икки йил ичиде ишчи-лар сонининг икки бера-вар кўпайганини ҳуку-мат ўтказиб келатган манфур «қаттиқ тежаш» ва Норвегия санатини «соғомлаштириш» йў-лининг бевосита натижа-сидир. Норвегия ишчи партияси бу сийсатга қатъий қарши чиққан эди. Ҳукуматнинг меҳ-нат бозорига ҳақолин яхшилашга қаратилган муваффақ чоралари сай-ловдан кўради манфа-атлари билан изоҳлана-ди, агар бу партия хо-қимият устиде турадиган бўлса, меҳнаткаш-ларнинг ҳуқуқларига та-гин ҳам ҳужум қилини-шини ва ишчилар янада кўпайишини кутш мум-кин, деб таъкидлади Ле-верос.

ДАМАШҚ. Исроил бос-қинчилари Иордан дарё-си ғарбий соҳилида араб аҳолисига қарши кенг террорчилик кампания-сини давом эттирмоқда. Бу ерга етиб келётган хабарларга қараганда, улар Ал-Халил, Рамал-лах, Килкилия, Наблус шаҳарларида ва улар-нинг атрофидаги аҳоли пунктларида оммавий қурушб олишлар ва тин-тувлар ўтказганлар. 50 дан ортиқ палестинлик қамқоқ олинган. Қўп-га арабларини босқинчи-лар кўчага чиқариб таш-лаб, уларнинг уйларини миндалаштирганлар.

Килкилия ва Рамал-лах шаҳарларида комун-далик совети пайдаг-а этилган. Айни пайтда Килкилия ва унинг атро-фидаги кишлоқлар, шу-нингдек Ал-Халил шаҳ-ри атрофлари ёпиқ ҳар-бий зона, деб эълон қи-линган.

ДАМАШҚ. Сионист

Жаҳон шаҳарлари ва пойтахтларида

экстремистлар Исроил босиб олган Иордан да-рёсининг ғарбий соҳили-да яна бир жиноят қи-лдилар. Исроил кнессети-нинг депутаты машҳур ном чиқарган Кахане бошлиқ бўлган «Ахва-фашист» ташкилотининг газандалари Женин шаҳ-ри чеккаларида араб деҳқонларига ҳужум қи-либ уларни теқлар ва за-ножирлар билан ваҳишна калтак-лай бошладилар. Палес-тинликлар қаршилик кўр-сатишга уриниб қўриш-ган эди, бандитлар уларга қарата ўқ очиб, бир неча кишини оғир ярадор қилдилар.

НЬО-ЙОРК. Вашинг-тоннинг ЖАР ирчи ре-жимига бундан буён ҳам мадад бериш нияти дунёда ва Қўшма Штат-ларнинг ўзиде ҳам қаҳр-таъабнинг кучайишига олиб келмоқда. Жану-бий Африка Республи-касининг атоқли негр арбоби, Нобель мукофо-

24 АВГУСТ, 1985 й.

• Касаба союзларининг ишлари

Заводнинг муҳим цехи

Эндикда электрон техника заводи коллективга хизмат қилувчи ишчилар ошхонасида тушлик танаффусда морозеное ейиш, коктейл, кофе ёки чой ичи олиш мумкин. Бу ерда сут, қатқ сотиладиган бўлди.

Корхонанинг касаба союзи ташкилоти ошхона

нинг яхши ишлаб туришини ўзининг асосий вазифаларидан бири, деб ҳисоблайди. Озода ва кенг залда бир йўла 400 киши овқатланиши мумкин. График шундай тўзилганки, ҳар бир ишчи овқатланиб олишга нарис билан ўн беш минут вақтини кетказиши.

Ошхонада ўз ишини севадиган ҳалол кишилар меҳнат қилишди. Бу ерда Меҳнат Қизил Байроқ ва «Хурмат Белгиси» орденли Зинаида

Яковлевна Мартинова йигирме беш йилдан бери мудирлик қилади.

Ошхона аjoyиб коллективнинг зарбдор меҳнати муносиб баҳо олди. Унга КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қўмақи қизил Байроғи уч марта топширилди.

Ишчилар ошхона тўғрисида гапириб, жуда муҳим ва керакли цехи миз, дейишди.

[ЎТАГ муҳбири]

«ИРРИГАЦИЯ» ПАВИЛЬОНИ

Шу йилнинг сентябрь ойи ўрталарида Ўзбекистон ССР халқ ҳўжалиги ютуқлари ташкилотининг йилги ишга тушириладиган па-

вильониди «Ирригация—85» халқаро кўргазмаси ташкил этиш мўлжалланмоқда. Бу кўргазмада 20 дан ортиқ мамлакатлардан мутахассислар қатнашади.

Кейинги пайтда Ўзбекистон ССР халқ ҳўжалиги ютуқлари ташкилотининг йилги ишга тушириладиган па- вильониди «Ирригация—85» халқаро кўргазмаси ташкил этиш мўлжалланмоқда. Бу кўргазмада 20 дан ортиқ мамлакатлардан мутахассислар қатнашади.

ги ютуқлари ва режалари ҳамда амалга ошираётган ишлари билан танишадилар. Кўргазма залига ту- таш ҳолда кино-лекция зали қу- рилади. 276 ўринли бу залда ил- мий-оммавий ҳўжасатли ва бадий фильмларни кўриш мумкин. Янги павильон сув ҳўжалиги ишлари билан боғлиқ бўлганлиги учун бу ерда насос станцияси ҳам қури- лмоқда. Станциянинг ёрдами туфай- ли ёмғир суви ва сўғириш иш- лари намойиш қилиш имкони ту- гилди. Насос станцияси Бўзсув ярим оролчасига қурилмақда. Па- вильондан ярим оролгача кўприк қурилади. Ҳозир объектда сўнгги қурилиш ишлари жадал суръатда олиб бориляпти.

СУРАТЛАРДА: «Ирригация» павильонининг ташқи кўриниши; унинг шифти эса ана шундай бе- затирилган.

Х. Мирзақаримов фотолари.

ТОШКЕНТ—ЯНГИЧА АНЪАНАЛАР ШАҲРИ

ҲАЁТ КЎРКИ

Қуни-кеча Улугбек номили маҳалла клубида партия ва ҳўкуматнинг ичкиликбозлик ва алкоғолизмга қарши кураш бўйича ка- роридан кейин юз берган муҳим ижобий ўғаришлар ҳақида давра суҳбати бўлиб ўтди. Суҳбатда партия, уруш ва меҳнат вете- ранлари қатнашди.

Улар орасида пенсионерлардан Шу- кур ака Исмаҳамедов, Қўқор ота Қосимхўжа- ев, Самуа ака Нурму- хамедов, Ҳамидулла Убайдуллаев, Босит ака Мавлонов ва бошқа- лар бор эдилар. Улар ўзларининг ўтмиш ҳаёт лавҳалари, бугунги ку- нимиз ютуқлари ва айрим камчиликлар ҳа- қида гапириб беришди.

Давра суҳбатига асо- сан қуйидаги фикрлар баён этилди. Тўй ҳаёти

миз файзи, тўйда қа- риндош-уруғлар, ош- на-оғайнилар билан дий- дор кўришамиз, ширин суҳбат кўрамаиз. Кейин- ги пайтларда тўйларим- миз ичкиликсиз ҳамда бир кунда ўтаётгани ай- ни мўддоа бўлди. Ил- гарилари тўйлар икки- уч кунга чўзилиб кетар- ди. Бу тўйбоши ва меҳ- монлар учун бир қатор ноқулайликлар туғди- рарди. Бунинг устига исрофгарчиликка йўл қўйиларди. Айниқса, ризқ-рўзимиз бўлган нон ҳақида шу нарсани айтиш мумкин. Бунинг сабаби тўйхонага ки- риб келган киши борки, унинг олдида еса-еаса нон ушатавергани, на- тижанда бурда нонлар кўпайиб, қотиб қолган

бахонасида уни дастур- хондан олиб молга бе- рамиз. Тўй-мўракаларда 40 маҳаллага хат ёзиб катта қозонларда ош дәмлаш- га чек қўйиш ва бу ма- росимларни ичмамлаш- тириш лозим. Тўйларда саёқ отарчиларга мўт- лақо ўрин бермаслик, уларнинг тарбияга зид куракда турмайдиган қўшиқларини эшитиш- дан воз кечадиган вақт етди.

Маҳаллада икки ой ичида 18 та тўй бўлди. Булар ичкиликсиз, их- чам ва бир кунда ўтди. Мисол учун инженер Собир Искандаров хо- надониде бўлиб ўтган тўйни олайлик. Мўтлақо спиртли ичимлик бўлма- ган бу тўй бир кунда ўтди. Ҳаммамнинг чехра-

сидан соғлом табассум, соғлом кайфият арима- ди.

Уруш ва меҳнат вете- рани Одил ака Бойму- ротов икки ўғлини бир кунда уйлантирди. Бу тўйда столларга ички- лик орамади, исроф- гарчиликка йўл қўйил- мади. Ичкиликсиз ўтаётган тўйларнинг энг яхши томонларидан бири шундаки, улар ав- вало ёшлар таълим-тар- биёсига ижобий таъсир кўрсатаптир.

Янгича аъёналар — ҳаётимиздан мўста- хкам ўрин олмақда. Тўй- хоналарга қадар ран- жиде қилган киши фай- зли даврдан мамнун бў- либ, бир олам заъ- шақ билан уйга қайт- моқда. Зеро, давр ва замон талаби ҳам шун- ига қароқоз этди.

С. СУЛТОНОВ, Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси.

ЗАМОН ТАЛАБИ

Фрунзе районидида Абдулла Анвоний ма- ҳалласида салкам 600 хонадон бўлиб, маҳал- ла аҳолиси аҳил яшай- ди. Тўй, маросимлар бамаслаҳат ўтказила- ди. Партия ва ҳўкумати- тимизнинг ичкилик- бозлик ва алкоғолизм- ни бартараф этиш тадбирлари ҳақидаги қарорларини маҳалла- ми аҳолиси ҳам мам- нунлик билан қўтиб

комиссиясининг раиси Т. Убайдуллаев бу тадбирлар келгуси- да ёшларимизнинг жамиятимиз учун етук, ижобий, Ватанимиз бахт-саодати учун жонини ҳам аямайди- ган кишиларни тар- биёлашда катта аҳа- мияти борлиги ҳақида гапирди. Шунинг учун бизнинг маҳалла аҳолиси Тошкент ша- ҳар маҳаллаларига қара- та бул қилдилар. Бу му- рожаатда тўйларим- мизни спиртли ичи- мликларсиз ўтказиш ба- ён этилган.

Шу кунларда эса маҳалламизда тўй- лар замон талабига мос қилиб ўтказил- моқда. Маҳалла мажли- си аъёнлари — пар- тия ташкилотининг секретари Н. Рихсиев,

АТЕИСТИК МАВЗУЛАРДА СУҲБАТЛАР

• Илмли—минг яшар

ОЛИМНИНГ СОБИТЛИГИ

Хурфот инсон ақ- лавоғига занг туши- риб, эътиқодига раҳ- на солади. Илим-фани чуқур эгаллаган, иқти- дор-эътиқодни мустаҳ- кам одам ҳақ йўлда турган бўлиб, диний ақида ва бидъатларга масҳара кўзи билан қа- райди, алдов ва кўзбў- ямачиларга, диндор- ларнинг хом ҳавлларини инкор этади. Маъшур араб мутафаккири Ал- Ғазалининг мана бу фикрларидида ҳикмат бор: — «Мақсодим ҳақи- қатни билишдан иборат. Шунинг учун ҳам чина- кам тўғри билим нима

логини аниқлаб олишим лозим. Чунки, мен биламанки, ун- дан кириқди. Агар олдинга бирор мўъжизақозд кел- ди, йўқ, ун- дан катта, мана мен шу фикрнинг исботи учун қўлимдаг- таъкид илонга айланти- раман, деса, гарчи у шундай қилган тақдирда ҳам, ҳар қалай, унинг аниқлаётганини ҳа- қидаги фикрим собитли- гига қолаверди. Мен унинг маҳоратига қойил қоламан, лекин ўз би- лимимдан шубҳалан- майман».

Билимни одам доим собит бўлади ва бидъ- атларга йўл бермайди.

ХАЛҚ МАҚОЛЛАРИ

- Уятсиз нодон табиблик, дангаса фолбин- лик қилади.
- Хурфот — ақлга офат.
- Янтоқда — сомон бўлмас.
- Имомда — имон бўлмас.
- Динга тобе одамда толе йўқ.
- Дин хурфоти — ақл ҳалокати.
- Дин — итоатга қуд ёллайди.
- Дин — доноларни таҳқирлаб, нодонларни тақдирлайди.
- Фолбиннинг дарди — балон нафси.
- Утасанга бизникига!
- Зарур ишми бор эди- да, бўлмас бажонидил...
- Э, иш тутамайди ука. Мана биргина бизнинг ош- хонам олайлик. Эрталабдан кечгача югур-югур. Мен-ку бир нави, ҳар қалай стода ўтириб бўйрқ бериб тура- ман-а, лекин ошпазларга қи-

— Энди гап бундоқ, ука. Сен ўзиниқиссан. Тагин Пол- вон акам ичиб олиб валақла- япти демагин. Эскидан одатим шунақа. Бунинг устига бобой раҳматлик ўла-ўлгунча «мар- ҳумлар хотирасини ёд этиб турмоқ йигит киши учун ҳам қарз, ҳам фарз», деган сўзни қўюлгимга қўйиб кетганлар. Вот, энди тушундингми? Била- санки, асл фарзанд ота сўзи- ни икки қилмайди. Шунинг учун ҳам ҳар қурбон ҳайитда дуо-фотиҳани қанда қилмай- ман. Арафада битта кўлинг ўргилсин қўйин сўйиб, дош қозонин оқсамас қўнглим жо- нига тушмайди.

Эсиндан чиқмасин-а, эртага қоқ пешинга ҳовлига кириб ўтгин. Ун-и бешта қарилар, қариндош-уруғлар тўпала- шади. Улар расми-русумини қилиб кетгач, ўзимиз бир ўлфатлашамиз. Ҳалигидан музлатиб қўяман...

Орқа ўриндиққа ўтириб ол- ган ўрта ёшлардаги би киши оғзини кўпиртириб гапирар, унинг ёнида мижқи бўлиб ў- тган йигит эса ҳамоҳурида сўзларини зўр-базўр тинглар- кан, қисқа-қисқа жавоб бе- рарди.

— Эртага ҳовлига ўтсанг кўрасан, Полвон акам бир иморат қилган, оғзини оч- либ қолади. Аслини олганда, бу ишларнинг ҳаммаси меннинг қўлим очилигидан бўлибга келяпти. Хайр-худоийин кан- да қилмаслигимдан вужудга келяпти.

йин, Яхши-ям тушум бор. Бўлмаса бунақа ишда ишла- шнинг ўзи бўладики!

Полвон ака шундай деди-ю, сўзини бирор эшитмадим- кан, деган маънода атрофга алаң-жалаң қараб қўйдим. Кейин ҳамоҳурида қўюлгимга қўйиб қўйдим.

— Шунақа, деворда ҳам қўлоқ бор, ука. Эскилар деди ёнимдаги ўриндиққа ўти- рган нуроний қария фикримни бўзди. — Мен бу одамни ях- ши танийман, «Ўғри қариса мулла бўлади», деганларим- рост экан, ўғлим. Гапкин эшитиб ўтириб ёқамни ушлаб қолсам, биласизми, бу ио- дон ўлим тўшагда ётган орасини ёлғиз қолдириб ўзи аллақайси шаҳарга муорортга жўнаб кетган. Энди бўлса ну-

дони нуроний қария фикримни бўзди. — Мен бу одамни ях- ши танийман, «Ўғри қариса мулла бўлади», деганларим- рост экан, ўғлим. Гапкин эшитиб ўтириб ёқамни ушлаб қолсам, биласизми, бу ио- дон ўлим тўшагда ётган орасини ёлғиз қолдириб ўзи аллақайси шаҳарга муорортга жўнаб кетган. Энди бўлса ну-

• Йўқолсин хурфот!

КЎПИК

«Ховли олма, қўшин ол» де- ганларини рост экан. Шу ба- зон кишиларнинг меннинг то- лаш туттичилигини кўрмаяди- да. Яқинда беш-олтита одам чақириб дуо-фотиҳа қилди- ран эдим. Мана шун-и ҳам ёзишбди. Гўё мен эскилик саритига берилган эдимман. Унда тоз-тоз қўй сўйилиб, катта қозон оқиларимиз. Га- пин қара, ахир қўйин ҳам йигит киши сўяди-да.

Полвон ака оғзини катта очиб, узок эснади. — Бу дейман ичкиликнинг ўзи ахши-ю, хуружн ёмода. Қанн энди ҳозир бир ишча- гина муздак пиво бўлса. Ие, ановим мағазинда пиво сотту- ғайди. Тур, тушдинг ука. Икки- та ишшани бўшатиб кетамиз.

Янгит истар-истамас ўрин- гдан турди. Лекин шу чоқ ав- тобус юриб кетди. Полвон акамнинг ҳай-ҳайлашига шо- фер эътибор бермади. — Кап-капта одамнинг қи- лган қилигини қаранг, —

қул оғиз кўпиртириб қилган хайр-хўсонини гапирди. Ота- онани тиркилганда хор-зор қилган кишининг хайр-хўсо- нима бўларди! Ушанда кампир бечорани бутун маҳалла аҳли қўнганди. Орадан ҳафта ўтиб ўғил сафардан қайтди. Ҳовгани эшитиб, вой унинг қилган жамжаллари, нуқул: «Онамни тоқиб берасанлар», деб бизга ёпишди. Ҳудуд биз унинг орасини атайлаб ўлдиргандик. Эртасига бошқа хўнур қўрсатди: Маросимлар- ни катта ўтказаман, деб туриб олди. Маҳалла активларининг қаршилигига қарамай 120 ки- ло гуруч дәмлаб йигирма қилди. Эссиз шунақа тоғм. Ҳаммаси упол бўлиб суғам оқди. Кейин билсан бу «хо- тамтоқил» эл қўзига экан, хо- лос. Одамларга ўзининг ки- лигини кўрсатиб қўймоқчи бў- либди ушанда.

Яқинда бутун маҳалла билан

кабристонда ҳашар ўтказди. Атрофдаги овод қаблар орасида ташландиқ бўлиб ер бағирлаб кетган бир қабр қабриқатимизни ўзига торди. Сурштирсак мана шу «бой- вачанининг орасининг қабри экан. Таъба, орадан беш-олти йил ўтиб кетгиди, бир тул дарахт, ҳеч бўлмаса бир тул гул ўтказмабди-я. Мана шуна- қа, номдор инсонлар бор ду- нёда, ўғлим. Уларни мен қў- лига ўхшатаман. Булар барча ишни ман-маклик учун қи- лшади. Тиллариде марҳум ота- онди, дилларида эса бутунлай бошқа нарсас.

Мана ўзини қўриб туриб- сиз. Янгира оша янги аъён- лар ҳаётимизни безаяпти. Ҳамма янгилик томон инти- ляпти. Шундай бир пайтда мана шунақа хурфотнинг ўзига қалқон қилиб олган, гўё шу билан бутун ғуноҳини ювиб ташлағандек бўлиб кўрнган чапа-саов муллалар ёшлар орасини захарлаб қўяди. Мана шунинг алам қилдики ишча. Шундай экан, бундайларни орамиздан сугуриб ташлаш- ники керак. Ҳўкуматимизга минг раҳмат. Инсонлар учун ҳамма нарсани муҳабб қўлиб қўйган, ҳатто марҳумлар хо- тирасини эслаш учун маҳсу- хотира нуқини ҳам белгилаб қўйдим...

Гап билан бўлиб манзилга етиб келганимиз ҳам билмай қолган. Отадан билан хайр- лашиб автобусдан тушгача- нинда Полвон акамнинг хи- риллаган овози эшитилди: — Шунақам! Ҳали мен э- скилик саритига берилган, ху- рофот бандас бўлдимки!

Тўсатдан у ёнимдаги мижқи йигитнинг ёқсидан олди. Одам тўла автобус салони бир зумда алғов-далғов бўлиб кет- ди...

М. КОМИЛЖОНОВ.

— Табиб «хап» дори бергандан бери қизимиз тузуқ, дадаси. — Бўлмағур гапин гапирма оёқ- си, қизинг у дорини ичгани йўқ, эр- талб участка врачимиз келиб уқол қилиб кетди. — Ойи, хурфотга берилганинг из бошга бапо бўлди, кеча маши- намга тумор тақамг! дегандим-ку, мана қаттиқ авария қилдим. — Уйилчангиз касалми, бир дам солиб қўямми, келинпояш! — Ҳизматингиз ўзингизга буюр- сини, ўтган гап «дам солиб» боламми ўлдириб қўяй дегандингиз, сизга берадиган садаман йўқ. А. ҲАКИМОВ ва М. УНГАРОВ расмлари.

• Жозибали ўйинлар сир

МУРАККАБ КУБИК

Маъшур «ўйин ас- рин» — Рубик кубиги узоқ мўддатга ягона бўлиб қолмади. Кўп- гина мамлакатлар их- рочилари мана шундай ўйинлардан қизиқроғи- ни яратишга ўрини қў- ридилар. Ва ниҳоят ки- ши-евелик инженер Алек- сандр Ординецга 1981 йил февралда манти- қий ўйин ихтиро этиш насиб этди.

Автор уни молдован пирамидаси деб атади. Пирамидида шакли қон- га биноан тўрт асосий қиррага эга бўлиб, 2400 йил илгари қадим- ги греклар атаган тетра- эдрлар. Бу бошқотирма кубикка нисбатан бир неча марта мураккаб- роқ бўлиб, 70 миллион ҳар хил ҳолатга эга.

ОЛТИ ҚИРРАЛИ ШАХМАТ

Олти қиррали шахмат ҳақида эшитганимиз! Бу шахматнинг икки хил: Польша ва Совет вари- анти мавжуд. Польшада «Гексагонал шах- мат» ёки «Польша шах- мати», СССРда олти қиррали шахмат» ма- вул.

Олти қиррали шахмат- ни 1939 йилда геолог И. Г. Шафран ихтиро қилди. 1960 йилда Лейп- цигда бўлиб ўтган хал- қаро шахмат таштаски- да шахмат иштибола- рини ўзига жалб этди. Шунингдек, поляк ихти- рочиси, гапалкор (Торун шахрилик) В. Глинский иккинчи жаҳон уруши арафасида ўқувчилик даврида шахматга қизиқ- ди ва шахмат қўлларини қандирди.

Узоқ мўддатли тақри- балардан шўр ҳар хил шакли таштас билан у олти қиррали шахмат майдонига кириб келди. Инобат МИРЗАЕВА.

• Эртага—қишлоқ

ФИЗКУЛЬТУРАЧИЛАРИ КУНИ

КОЛХОЗ ДАЛАСИДАН— СПОРТ МАЙДОНИГА

Шу кунларда қишлоқ меҳнатчиларининг юмуш- ни қилиш бормоқда. Полнэ экинлари, меваларни йиғиштириб олиш жадал давом этмоқда. Ҳамма жойда пахта теримига барча таёйғарлик шай этилмоқда. Бундай юмушлар қизгин паллага кир- ган бир пайтда қишлоқ меҳнатчиларининг дам олишига—спорт-оммавий тадбирларни ўтказишга муносиб ўрин берилмоқда. Ана шунинг учун ҳам даладаги ҳаёт янада ранг-баранг ва қизқарли бўлаёпти.

Кейинги пайтларда дала майдонидан спорт май- донига бораётган кишилар оқим кўпайиб қолди. Бугун ва эртага бу оқим янада катталашади. Қи- шлоқ физкультурчилари ва спортчилари ўзлари- нинг касб байрамини нишонлайдилар. Пойтахт об- ластидаги уларнинг сафи йил сайин кўпайиб бормоқда.

Усмон Юсупов номли Халқобод аграр-ишлаб- чиқариш бirlашмасининг футбол майдонига бу- гун қишлоқ физкультурчилари кунига бағишлан- ган катта театрлаштирилган томоша ўтказилди. Эттиччи зонанинг иккинчи лига командаларини ўрта- сида учрашув ташкил этилди. Бунда маҳаллий «Соҳибкор» ва Ленинободнинг «Хўнанд» коман- далари учрашадилар. Бу бirlашманинг футбол- чилари қизқарли ўйинлар ва саломатли натижа- лар билан муҳлисларни мамнун этмоқдалар ва 7-зонада дадил пешқадамлик қилишяпти. Қи- шлоқ спортчиларининг муваффақияти тасодифи- эмас. Усмон Юсупов номли Халқобод бirlашма- сида меҳнатчиларнинг физкультур ва спорт би- лан шугулланишига катта эътибор берилмоқда. Бу ерда Тошкент об- ластидаги бошқа колхозлар- нинг физкультур бoлeктивлари ўрганас арзи- диган тажрибалар бор.

Эртага Тошкент об- ластининг қарийб барча ра- йон марказларида спорт байрамлари ўтказилади. Уларнинг биринчи тошкентликлар ҳам қатнашади. лар. Республикадаги пойтахтининг 120 дан ортиқ атлетикчаси Чинозда аммунали спорт қишқиларини намойиш қилди. Бу тадбирин «Меҳнат» кўнглиги спорт жамиятининг Тошкент об- ластининг «Пак- тавор» қишлоқ кўнглиги спорт жамиятининг Чиноз райони Совет билан ҳамкорликда ташкил этилмоқда.

Спорт байрам программасидан бoкcчилар, штангчилар, спорт ва бадий гимнастика уста- лари, акробатчилар, шунингдек, қартистлар, велосипедчилар қишқилари ўрин олган. Чиноз райони физкультурчилари тошкентликлар билан ҳамкорликда енгил атлетика бoлaшувлари- да қатнашадилар. Тошкент трактор заводи ма- дият саройи бал рақслар ҳаваскорлари қишлоқ меҳнатчилари ҳузурида маҳоратларини намойиш этишади.

Спорт байрамга таёйғарлик кўриш жараёнида штангчиларнинг намунали қишқилари асосида семинар ўтказилиб, унда Ўзбекистон ССРда хиз- мат кўрсатган тренер, халқро тоифадига суља Александр Петрович Багдасаров тажрибалари билан ўртоқлашди. Қишлоқ физкультурчилари байрам «Оқ олтин» кубогини олиш учун Чиноз шаҳри ва Чиноз районидаги К. Маркс номи кол- хоз командаларни футбол матчи билан якунланди.

• Жозибали ўйинлар сир

МУРАККАБ КУБИК

Маъшур «ўйин ас- рин» — Рубик кубиги узоқ мўддатга ягона бўлиб қолмади. Кўп- гина мамлакатлар их- рочилари мана шундай ўйинлардан қизиқроғи- ни яратишга ўрини қў- ридилар. Ва ниҳоят ки- ши-евелик инженер Алек- сандр Ординецга 1981 йил февралда манти- қий ўйин ихтиро этиш насиб этди.

Автор уни молдован пирамидаси деб атади. Пирамидида шакли қон- га биноан тўрт асосий қиррага эга бўлиб, 2400 йил илгари қадим- ги греклар атаган тетра- эдрлар. Бу бошқотирма кубикка нисбатан бир неча марта мураккаб- роқ бўлиб, 70 миллион ҳар хил ҳолатга эга.

ОЛТИ ҚИРРАЛИ ШАХМАТ

Олти қиррали шахмат ҳақида эшитганимиз! Бу шахматнинг икки хил: Польша ва Совет вари- анти мавжуд. Польшада «Гексагонал шах- мат» ёки «Польша шах- мати», СССРда олти қиррали шахмат» ма- вул.

Олти қиррали шахмат- ни 1939 йилда геолог И. Г. Шафран ихтиро қилди. 1960 йилда Лейп- цигда бўлиб ўтган хал- қаро шахмат таштаски- да шахмат иштибола- рини ўзига жалб этди. Шунингдек, поляк ихти- рочиси, гапалкор (Торун шахрилик) В. Глинский иккинчи жаҳон уруши арафасида ўқувчилик даврида шахматга қизиқ- ди ва шахмат қўлларини қандирди.

Узоқ мўддатли тақри- балардан шўр ҳар хил шакли таштас билан у олти қиррали шахмат майдонига кириб келди. Инобат МИРЗАЕВА.

• Бу—қизик

БУКАЛАМУН УСИМЛИК

Мексикада гуллар рангини сутка давомида бир неча бор ўзгарти- радиган ўсимлик ўсади. Тонг ёришавган пайтда у оқ кейин ним пушти рангга айланади, тушга келиб тўқ қизил, оқшом- да эса бинафша тусини олади, тунга бориб яна оқаради. Қизиги шунда- ки, бу ўсимлик фақат- гина оқ ранглигидagina хид таратади.

ҚУЛУПНАЙ ЮБИЛЕИ

Яқинда ҳамма учун хўшамма бўлган ҳўл- валардан бири қулупнай билан европаликлар та- нишганига 500 йил тўла- ди. Таъкидлашларча, қу- лупнайни Америкада Христофор Колумб кашф этган. Уша дәмларда меванинг ҳажми товуқ туҳуми катталигига бўл- ган. Уша вақтдан бери туҳумлар катталашган ёхуд қулупнай майда- лашиб, бу ўғаришлар унинг Европа қитъасида тарқалишига монелик қилмади.

РЕДАКТОР Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

3 ТОШКЕНТ БЕТ.ОҚШОМУ

24 АВГУСТ, 1985 й.

ТЕЛЕПРОГРАММАЛАР

ДУШАНБА, 26. VIII

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Футбол шарҳи.
10.10 Санъат усталарининг концерти.
11.25 «Охириги дуйм». Бадний фильм.
12.50 Янгилликлар.

***

15.00 Янгилликлар.
15.20 «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўлаб». Хужжатли фильмлар.
15.50 «Онамларнинг мактаби».
16.20 «Хамма нарсани билишини истайман!» Киножурнал.
16.30 «Отраб сазин» қозоқ фольклор этнографик оркестрининг концерти.

17.05 «Гобилар». 2-гвардиячи танк армияси аэропланининг учурашуви.
18.20 «Камалак». Мультфильм.
18.30 Футбол шарҳи.
19.00 «Совет кемазоллиги — 60 йшда». СССР кемазоллиги саноати министри И. С. Белоусов сўзи.
19.15 «Дунё воқеалари».

19.30 «Оловни баҳам кўриб». Ворошиловград область музикали драма театри фильм-спектаклининг премьераси.
21.30 «Время».
22.00 Футбол бўйича жаҳон чемпионати. Усмирлар. Англия — ХХР терма командалари. 2-тайм. Бокудан олиб кўрсатилади. СССР — Нигерия терма командалари. 2-тайм. Минскдан олиб кўрсатилади. Танафус пайтида (22.45) — «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 «Садокат». Телефильм.
9.50 А. Саҳнин. «Виджон кунинга биниоан». Телеспектакль. 1- ва 2-серия.
12.40 «Фан ва турмуш».
13.10 Мультфильмлар: «Саъхатчи қурбақа», «38 та тўғи».

13.40 Сув чанги спорт бўйича СССР чемпионати.
14.25 «Рус тили».
14.55 Велоспорт бўйича жаҳон чемпионати. Италиядан олиб кўрсатилади.
15.25 «Совет Иттифоқида хизмат қилган!»
16.25 Янгилликлар.

18.30 Янгилликлар.
18.50 «Совет киноси». Киножурнал.
19.00 Ритмик гимнастика.
19.30 Регби бўйича халқаро турнир. СССР-1 — Польша терма командалари.
20.15 «Хатини». Телефильм премьераси.

20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Велоспорт бўйича жаҳон чемпионати.
21.15 Ф. Шуберт. Вальслар.
21.30 «Время».
22.00 «Масхарабозни кўлдининг». Икки серияли телевизион бадний фильм. 1-серия.

● УЗТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Кўйловчи қиллар». «Яворск бўйларини». Телефильм.
8.30 «Ахборот».
8.50 «Аленинча ва солдат». Қўғирчоқ фильм.

18.15 Янгилликлар.
18.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Еш қалбларимизда — фестивал» (рус.).
19.05 «Қишлоқларимиз жамолли».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Бугун оламда нима гап!» Халқаро аҳоил кундагилик.
20.00 Адабий театр. Э. Вохидов. «Бахмал».

20.30 «Ахборот».
20.50 Область театрлари солистларининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.00 Телевидение экранда биринчи марта. «107-инструкция бўйича тўнтариниш». Бадний фильм (рус.).
23.25 Кўрсатувлар программаси.

● УЗТВ II

9.00 — 16.30 МТ II
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Тирпатикан ва бошқалар ҳақида». Телефильм.
18.25 Қизилқармат математика.
18.55 «Циркин севмай бўладими». Телефильм.
19.40 «Фан-техника тараққиети ва меҳнаткашларнинг иқтисодий таълими». Хужжатли фильм.
20.00 Тошкент янгилликлари.
20.20 «Ешлик» студияси кўрсатади. «Бурғак садокат».

20.50 «Мастер». Телефильм.
21.00 Хотин-қизлар командалари ўртасида чим устида хоккей бўйича СССР чемпионати. «Политотдел» — «Крилья Советов» (Москва). 2-тайм (ёзиб олинган).
21.30 МТ II

СЕШАНБА, 27. VIII

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Горничлар, қаердасиз!»
10.10 Г. Доғлар. «Оловни баҳам кўриб».

12.05 «Артель ишчи». Телефильм премьераси.
12.25 «Чашмалар».
12.55 Янгилликлар.

***

15.00 Янгилликлар.
15.20 «Замондошимиз». Хужжатли фильмлар.
16.05 «Ойни этак билан ёпиб бўлмас...» Болалар учун телевизион бадний фильм. 1-серия.
17.05 Халқ кўйлар.

17.20 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида».
17.50 «Қалба яқин қўшқилар».
18.30 «Расмларда кўш акси бора».
18.45 «Фан ва турмуш».
19.15 «Дунё воқеалари».

19.30 «Ишлар ва одамлар». Станиславский ҳаракатининг 50 йиллиги.
19.55 «Бугун — Совет киноси кунини». СССР Кинематографичар Союзи правленесининг биринчи секретари Л. А. Қўлжонов сўзи.
20.05 Мультфильм.

20.15 «Игирма йилдан сўнг, кунлардан бирини». Бадний фильм.
21.30 «Время».
22.00 Футбол бўйича жаҳон чемпионати. Усмирлар. Бразилия — Испания терма командалари. 2-тайм. Тбилисидан олиб кўрсатилади.
22.45 «Дунё воқеалари».

23.00 Киноконцерт.
23.50 «Сен томон бораман, Арктика». Хужжатли фильм.
9.00 Эрталабки гимнастика.

9.20 «Уруш пайлариди хатлар». Илмий-оммабон фильм премьераси.
9.40 «Масхарабозни кўлдининг». Телевизион бадний фильм. 1-серия.
10.45 «Будильник».

11.15 Телефильмлар: «Бугун, эртага ва ҳаммаша», «Қоратог: 20-баҳор».
11.55 «Шахмат мактаби».
12.25 Болалар учун фильм. «Изкувар Келле саргузашти». 1-серия.
13.30 Француз тили. 2-йил шугулланётганлар учун.

14.00 Мультфильмлар: «Лошарик», «Кўзқоринлар нўхталар билан қандай жанг қилишди».
14.30 РСФСРда хизмат кўрсатган артист Н. Петров концерти (фортепьяно).
15.20 «Усмирликлар дунёси».

16.50 Янгилликлар.
18.30 Янгилликлар.
18.45 «Қишлоқ янгилликлари».
19.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар».

20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Велоспорт бўйича жаҳон чемпионати.
21.15 Ф. Шуберт. Вальслар.
21.30 «Время».

22.00 «Масхарабозни кўлдининг». Телевизион бадний фильм. 2-серия.
9.00 — 16.30 МТ II
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Ямалнинг кашф этилиши». Телефильм.

18.30 «Сатурннинг тугатилиши». Бадний фильм.
20.00 Тошкент янгилликлари.
20.20 «Инсон ва табиат» (рус.).
20.50 «Узбекистон». Телевизион киножурнал.
21.00 «Ешлик» студияси кўрсатади. «Биз — 80-йиллар комсомоллари».

21.30 МТ II
9.00 — 16.30 МТ II
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Оржиклар». Телефильм.
18.25 «Сатурн пайдида». Бадний фильм.

19.55 Тошкент янгилликлари.
20.20 «Академик Богомолов». Телефильм.
21.00 «Алкоголизмга қарши курашайлик».

21.30 МТ II
9.00 «Время».
9.40 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида».

10.10 РСФСР халқ артисти В. Климов чалади (сиринка).
10.40 «Саъхатчилар клуби».
11.40 «Игирма йилдан сўнг, кунлардан бирини». Бадний фильм.
12.55 Янгилликлар.

15.00 Янгилликлар.
15.20 «Қишлоқ оққилари». Хужжатли фильмлар.

16.00 «Ойни этак билан ёпиб бўлмас...» Болалар учун телевизион бадний фильм. 2-серия.
17.05 Глинка исми вокалитлар 11 Бутунитиоқ конкурс лавратларининг концерти.
18.00 «...16 ёшгача ва ундан катталар».

18.45 «Қозонги замон ва ишчилар ҳаракати».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Алкоголизмнинг зарари ҳақида кўрсату.

20.20 «Гоби ва Хинган оша». Бадний фильм. «Мосфильм» ва МХР ГДР иштирокида тайёрлаган. 1-серия.
21.30 «Время».

22.00 Футбол бўйича халқаро учрашу. СССР — ГФР терма командалари. Танафус пайтида (22.45) — «Дунё воқеалари».

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 «Дарс кетидан дарс». Телефильм.
9.50 «Масхарабозни кўлдининг». Телевизион бадний фильм. 2-серия.
11.00 Мультфильмлар: «Қизча ва фил», «Қуёвча ва паша».

11.30 УССРда хизмат кўрсатган «Донбасс» ашула ва ракс ансамблининг концерти:
12.15 «Оила ва мактаб». Тележурнал.
12.45 Болалар учун фильм. «Изкувар Келле саргузашти». 2-серия.

13.50 Немис тили. 2-йил шугулланётганлар учун.
14.20 «Қуёвчи — бу қўшқик». МТ ва БР қалблар Катта ҳори иштирокида фильм-концерт.
15.10 «Қўллаб сифатли товарлар етказиб берайлик».

15.40 С. Прокофьев. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун 5-концерт.
16.10 Янгилликлар.
18.30 Янгилликлар.

18.45 «Камалак» халқ ижодиёти телепрограммаларининг VI Халқаро фестивали. «Бала Миллер тақлиф этади» (Нигерия).
19.15 «Сен Қозонистонни биласанми!» Виктория саволларига жавоблар.
19.40 «Ветеранлар қалбани қаримайлар». Улуг Ватан уруши ветеранлари Москва эржақлар ҳори куйлайди.

20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».

20.45 Ритмик гимнастика.
21.15 С. Рахманинов романсларини СССР халқ артисти Е. Образцов ва ижро этади.
22.00 «Время».

22.30 «Хиссиёт тугғени». Бадний фильм.
9.00 — 16.30 МТ II
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Ешлик» студияси кўрсатади. «Биз — 80-йиллар комсомоллари».

21.30 МТ II
9.00 «Время».
9.40 «Циклон». Телефильм премьераси.

10.00 «Миротичи молдаван куй ва ракс ансамблининг концерти».

10.25 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».

11.25 «Гоби ва Хинган оша». Бадний фильм. 1-серия.
12.55 Янгилликлар.

15.00 Янгилликлар.
15.15 «Анъаналар ворислари». Телефильмлар.

лаш ҳақида.

16.30 Тембрли баянчилар ансамбли чалади.

16.55 «Ерда, самода ва денгизда».

17.25 СССР Давлат академик симфоник оркестрининг концерти.

18.30 «Янги ўқув йилининг бошлангани». СССР Олий ва ўрта махсус таълим министри Г. А. Ягудин сўзи.

18.45 «Агросаноат комплекси: муаммолар ва истибқоқ».

19.15 «Дунё воқеалари».

19.30 «Дунё воқеалари».

20.05 «Гоби ва Хинган оша». Бадний фильм. 2-серия.

21.30 «Время».

22.00 Футбол бўйича жаҳон чемпионати. Усмирлар. Англия — Мексика терма командалари.

2-тайм. Бокудан олиб кўрсатилади. СССР—Канада терма командалари. 2-тайм. Минскдан олиб кўрсатилади. Танафус пайтида (22.45) — «Дунё воқеалари».

23.45 Оғир атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Швециядан олиб кўрсатилади.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 Телефильм.

9.45 «Хиссиёт тугғени». Бадний фильм.

11.00 Мактаб ўқувчиларининг СССР Давлат мукофотининг лауреати, СССР Медицина Фанлари академиясининг мухбир аъзоси, трансплантология ва сунъий органлар институтининг директори В. И. Шумков билан учрашуви.

11.45 «Бир актёр театри». В. Яхонтов А. С. Пушкин асарларини ўқийди.

12.45 «Сотилган қулги». Телевизион бадний фильм. 1 ва 2-сериялар.

15.00 Инглиз тили.
15.30 Поэзия. О. Фокина.

16.00 Ленин комсомол мукофотининг лауреати «Аленинча» халқ қолғу оркестри чалади.

16.05 «Хайр, эчки ва велосипед».

Болалар учун телевизион бадний фильм.

16.45 «Қобус». Телефильм премьераси.

16.55 «Рус тили».

17.25 «Чарм тўпи» клубининг саврини учун.

18.10 Вьетнам усталарининг санъати.

18.45 «Янги ўқув йилининг бошлангани». СССР маориф министри С. Г. Швербаков сўзи.

19.00 Свердловск шаҳар болалар филармонияси солистларининг чиқиши.

19.15 «Дунё воқеалари».

19.30 «Хамдўстлик». Тележурнал.

20.05 Стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигига. «Стаханов ворислари».

20.45 Санъат усталарининг концерти.

21.30 «Время».

22.05 «Кинопанорама».

23.35 «Дунё воқеалари».

23.50 Оғир атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Швециядан олиб кўрсатилади.

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 Телефильм.

9.45 «Хиссиёт тугғени». Бадний фильм.

11.00 Мактаб ўқувчиларининг СССР Давлат мукофотининг лауреати, СССР Медицина Фанлари академиясининг мухбир аъзоси, трансплантология ва сунъий органлар институтининг директори В. И. Шумков билан учрашуви.

11.45 «Бир актёр театри». В. Яхонтов А. С. Пушкин асарларини ўқийди.

12.45 «Сотилган қулги». Телевизион бадний фильм. 1 ва 2-сериялар.

16.50 «Хайвонот оламида».

17.50 «У-студия» — телетомошаболаларга жавоб беради».

18.50 «Довюрлар, эпиллар, қушлар». Цирк программаси.

19.50 «Олмос даракти». Телевизион бадний фильм премьераси (Италия).

21.30 «Время».

22.00 «Оқшом тароналари».

22.30 «Вақтичоглики». Хужжатли фильм.

22.50 «Олтин балчиқ». Телевизион миниатюралар театри премьераси.

23.55 Янгилликлар.

9.00 Эрталабки гимнастика.

9.15 «Агар соғлом бўлай десанг».

9.30 САРАТОВ ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

10.35 «Тонгги почта».

11.05 «Давр, олға бос!» Бадний фильм. 1-ва 2-сериялар.

13.35 «Хўл кор ёғарди». Хужжатли фильм премьераси.

14.05 «Кинотомошабин ҳамроҳи».

14.50 Тарих саҳифалари. «Стахановчилик ҳаракати».

15.35 «Стадцион ҳамма учун».

16.05 «Истеъдод». Грузия СССРда хизмат кўрсатган артист П. Бурчуладзе иштирокида фильм-концерт.

16.55 К. Симонов. «Лопатин ёзиш маладилари». Фильм-спектакль.

18.55 «Халқаро обзор».

19.10 «Мамлакат ва қиъалар бўйлаб».

19.55 «Фронт ортда — ўт чизиғида». Хужжатли фильм премьераси.

20.05 «Қадимий қолғулар ёшлиги».

20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».

20.45 «Здоровье».

21.30 «Время».

22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Торпедо» (Москва) — «Динамо» (Минск). 2-тайм. «Динамо» (Киев) — «Динамо» (Москва). 2-тайм. Киевдан олиб кўрсатилади. Танафус пайтида (22.45) — «Саломатлик кўрғазини».

23.45 Велоспорт бўйича жаҳон чемпионати. Италиядан олиб кўрсатилади.

9.00 Эрталабки гимнастика.

9.15 «Кадимий қолғулар ёшлиги».

9.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».

9.45 «Здоровье».

10.35 «Нефть ва газ саноати ҳодимлари кунига». Телефильмлар.

11.15 «Скрипка куйларидан концерт».

12.00 Болалар учун қисқа метражли телевизион бадний фильмлар: «2-В» даги қасоскорлар, «Хайвонот боғида ёзи», «Салом, Пушкин».

13.00 «ЭХМ» — ахборот хизматида. Илмий-оммабон фильм.

13.20 «Замондошларимиз музикалари».

14.20 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».

15.20 «Халқаро совет композиторлари — Ленин мукофотининг лауреатлари». Д. Кабалевский.

15.50 «Виджон». Беш серияли телевизион бадний фильм. 1-серия.

17.15 «Дунё ва ёшлар».

17.50 Оғир атлетика бўйича жаҳон чемпионати.

18.05 «Дизел панорамаси».

19.00 «Академик» болалар «Санъат байрамининг ёпилиши (такрорий)».

10.10 «Шахмат мактаби».

10.50 Жамол Шарипов. «Уйғоқ дарё». Бир актёр театри.

11.20 «Дебют». Ёш хонандаларнинг телевизион конкурси (такрорий)».

12.00 В. И. Лениннинг «Социализм ва уруш» номли мақоласининг 70 йиллигига.

12.20 «Дубравка». Бадний фильм.

18.05 Кўрсатувлар программаси.

18.10 Болалар учун. «Уйлаб топ!» (рус.).

18.40 Билимлар кунига. «Илк қадам».

19.15 «Янги ўқув йилининг бошлангани».

19.30 «Халқаро Олий ва ўрта махсус таълим министри М. С. Саломатидов сўзи».

19.50 «Бугун оламда нима гап!» Халқаро аҳоил кундагилик.

19.55 «Узбекистон халқ шоири Т. Жумамуродов билан ижодий учрашувлар».

20.30 «Ахборот».

20.50 УЗССР Давлат телерадиоси Уйғур ансамблининг концерти.

21.30 Москва. «Время».

22.05 Стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигига. Давр, олға бос!».

Кўрсатув ва концерт.

23.15 Кўрсатувлар программаси.

9.00 — 16.15 МТ II

18.00 Кўрсатувлар программаси.

18.05 «Ешлик» студияси кўрсатади «Фестиваль садоси».

18.50 «Галабадан сўнги жанг».

Бадний фильм. 2-серия.

20.00 Тошкент я